

Sdružení salesiánů spolupracovníků

„Da mihi animas, cetera tolle“

FORMAČNÍ MANUÁL ASPIRANTÁT

Praha, listopad 2016

Slova sv. Jana Boska adresované 1. konferenci spolupracovníků v Turíně (16. května 1878)

Zapamatujte si, jaká je to veliká milost, kterou nám dává Pán, když nám dává do rukou prostředky pro spolupráci na spáse duší. Ano, ve vaší ruce je věčná spása mnoha duší. Je vidět, podle našich skutků, že našimi skutky, o kterých jsem Vám až doposud vyprávěl, našlo mnoho duší ztracenou cestu do nebe a to pro spolupráci dobrých lidí. Ted' bych Vám chtěl co nejhlasitěji poděkovat. Ale jak poděkovat? Já pro Vás nemohu nic udělat. Byla by to příliš malá kompenzace za vaše námahy, kdybych vám za to poděkoval jenom já. Ponechám to na Pánu, aby Vám pak poděkoval On. Ano! Náš Pán to řekl vícekrát, že to považuje za čin pro sebe, co se dělá pro bližního. Na druhé straně je jisté, že láska není jen tělesná, ale že má také duchovní cíl a to má ještě větší zásluhu. Chtěl bych říct, že nejen má větší hodnotu, ale má hodnotu božskou. Chcete udělat něco dobrého? Vychovávejte mládež. Chcete udělat něco svatého? Vychovávejte mládež. Chcete udělat něco božského? Vychovávejte mládež. Spíše toto mezi věcmi božskými je nejbožštější. Svatí Otcové jsou zajedno, když opakují to, co řekl svatý Dionisius: Božská věc mezi Božskými je spolupracovat s Bohem na spáse duší. Když vysvětlují tento krok spolu se svatým Augustinem, tak říkají, že toto božské dílo je absolutní zárukou vlastního předurčení. Tím, že spásíš druhé duše, tak svoji duši ke spáse předurčuješ. Oh, vy tedy utíkejte konat to veliké dobro, které jsem Vám naznačil a můžete si být jistí spásou své duše. Pomínu speciální poděkování každému z Vás. Vězte však jenom, že v kostele Panny Marie Pomocnice křesťanů ráno, večer, mohu říci, že po celý den se konají zvláštní modlitby za Vás, aby Vám Pán sám mohl poděkovat těmi slovy, které Vám jednou řekne v rozhodující den soudu: „Jeho pán mu odpověděl: 'Správně, služebníku dobrý a věrný, nad málem jsi byl věrný, ustanovím tě nad mnohým; vejdi a raduj se u svého Pána.'“ (Mt 25, 21).

Vy se obětujete, ale mějte na paměti, že Ježíš Kristus udělal ze sebe oběť mnohem větší a nikdy se dost nepřiblížíme k tomu, co udělal pro nás. Radujme se tedy. Ti, kteří se ho snaží napodobovat, kteří dělají, co mohou, aby zachránili duše, ať jsou klidní o jejich věčné určení. Duši jsi spasil, svoji duši jsi předurčil. Tato myšlenka není přeháněním, ale určitě budou korunováni vstupem do radosti Pána svého, to bych Vám všem ze srdce přál a modlím se za Vás za všechny.

Milí přátelé - zodpovědní za formaci a aspiranti,

formační plán pro poslední rok přípravy před vstupem do Sdružení - pro období aspirantátu - je pojímán jako zamyšlení nad Plánem apoštolského života (PAŽ). Pozornost bude věnována tomu, co by do života a apoštolátu aspirantů mělo vnést prožívání Stanov a Pravidel. Není důležité si pamatovat přesný obsah jednotlivých článků, ale vědět, co konkrétně pro každého salesiána spolupracovníka PAŽ znamená. Při vyhlášení PAŽ v dubnu 2007 hlavní představený Pascual Chávez napsal:

...Od okamžiku vyhlášení mají Stanovy zaujímat významné místo jak v osobním životě každého spolupracovníka a spolupracovnice, tak i v životě celého Sdružení. Měli byste znát jejich obsah a vnitřně si osvojit jejich hodnoty.

Stanovy popisují duchovní bohatství vaší charismatické identity, definují váš apoštolský plán, vytyčují cestu vašeho posvěcení a vyzývají vás svědčit o nich jako o nejvzácnějším daru.

Obsahují též to, co se vztahuje ke strukturám Sdružení, ale jejich text není ve vlastním slova smyslu právní normou nebo věroučným pojednáním. Stanovy popisují podstatu evangelního plánu sdružení věřících, přičemž v duchu Dona Boska dávají do souladu evangelní inspiraci a konkrétní struktury.

Stanovy jsou úzce spjaty se zakladatelem, který vám chtěl předat svého ducha. Můžete v nich nacházet Dona Boska. Vaše láska k němu se uskutečňuje prostřednictvím živého přijetí evangelního plánu života, který vám Don Bosco nabízí. On je vašim modelem, klíčem k četbě tohoto textu.

Nutným doplněním Stanov jsou Pravidla, která jsem schválil a která převádějí velké evangelní inspirace a životní rozhodnutí Stanov do praktické a normativní podoby. Jsou jejich praktickou aplikací až do té míry, že živá znalost Stanov není úplná bez přiměřeného studia Pravidel...

Přejeme aspirantům, ale i zodpovědným za formaci, aby se vám podařilo Stanovy a Pravidla nejen poznat, ale hlavně vnitřně přijmout, aby se pro vás PAŽ stal „knihou života“.

Spolu s hlavním představeným vám ji odevzdáváme a svěřujeme vás Panně Marii Pomocnici. Ona vás vezme za ruku a bude vaší matkou a učitelkou.

Vaše provinciální rada

„Dílo spolupracovníků se rozšíří do všech zemí, pronikne celé křesťanství. Boží ruka ho podporuje.“ (Don Bosco)

Téma 1: Spolupracovníci v církvi a ve světě – cíle a poslání Sdružení

Rozjímání nad úryvkem z Písma:

"Jen se podívejte, bratři, komu se u vás dostalo povolání! Není tu mnoho moudrých lidí podle lidských měřítek, ani mnoho mocných, ani mnoho urozených. A přece: ty, které svět pokládá za pošetilé, vyvolil si Bůh, aby zahanbil moudré, a ty, kteří jsou ve světě bezmocní, vyvolil si Bůh, aby zahanbil mocné, a ty, které svět má za neurozené a méněcenné, dokonce i ty, kteří nejsou vůbec nic, vyvolil si Bůh, aby zlomil moc těch, kteří jsou "něco", aby se žádný smrtelník nemohl před Bohem vynášet. A od něho pochází to, že jste spojeni s Kristem Ježíšem." (1 Kor 1,26-30a)

Modlitba:

Pane, povolal jsi mě do rodiny Dona Boska, abych se po vzoru zakladatele podílel na tvém díle spásy. Obdařil jsi mě dary, které mám rozvíjet pro dobro světa i církve, a hřivnami, které mám množit pro tvou slávu. Prosím, dej, ať vytrvám v dobrém pro spásu duší. Amen.

Stanovy

Předmluva

Čl. 1 Zakladatel - člověk poslaný Bohem

Čl. 2 Salesiáni spolupracovníci - specifické povolání v církvi

Čl. 3 Jediné povolání - dva způsoby jeho prožívání

Čl. 4 Sdružení v církvi

Čl. 5 Sdružení v salesiánské rodině

Čl. 6 Salesiáni spolupracovníci: salesiáni ve světě

Pravidla

Čl. 1 Salesiáni spolupracovníci v církvi

Čl. 2 Salesiáni spolupracovníci ve společensko-kulturním prostředí

Čl. 3 Sdružení v občanské společnosti a v církvi

Pro nás všechny je osoba Dona Boska velkým darem a příkladem nejen pro každodenní život, ale i pro řešení obtížných životních situací. Jeho otevřenost pro všechno dobré, citlivost pro každodenní znamení doby a hlavně odvaha měnit nejen své zvyky, ale i zaběhané

společenské pořádky. Odvaha vždy stát za svým svědomím, které neustále formuje modlitbou, „společenstvím“ s Duchem sv. a důvěrou v Pannu Marii. To všechno ve prospěch těch, ke kterým byl poslán.

Také každý z nás je poslán a povolán, každý z nás má od Boha určeno místo, kde nás nemůže nikdo nahradit, kde jsou potřeba právě naše ruce a nohy, místo, kde na nás Bůh spoléhá. Povolal nás jako salesiány spolupracovníky a salesiánky spolupracovnice.

Každé povolání s sebou nese určité těžkosti a nepohodlí, ale také dary a milosti, které umějí s těmito těžkostmi naložit a proměnit je v dobro. Bůh od nás žádá jediné: ochotu nabídnout sebe sama. Jakým způsobem, to nám vysvětluje právě Plán apoštolského života (PAŽ) - Stanovy a Pravidla.

Povolání salesiána spolupracovníka s sebou nese veliký dar. Je to dar života ve společenství, dar spolupráce a sdílení. Žádné dílo nemá být dílo jednotlivce, se kterým stojí nebo padá. Jeho základ je mnohem pevnější, zvláště pokud jej postavíme na Bohu.

PAŽ nám připomíná, že jsme v první řadě dobrými lidmi a povolányými křesťany, kteří jsou ochotni vlastního nasazení tam, kde se děje cokoli špatného. Vyzývají nás k odvaze vyjít ze sebe a nebát se převzít zodpovědnost. Kritika všeho, co se ve společnosti, politice, církvi apod. děje, aniž bychom byli ochotni se pro změnu k lepšímu jakkoli zasadit, je kritika destruktivní a tudíž nemá mezi spolupracovníky místo.

Témata k zamyšlení a povídání:

- Jak znám život a dílo dona Boska, co mě oslovilo, jak jej následuji?
- Snažím se jako on o „spolupráci“ s Duchem sv. a Pannou Marií?
- Jak vnímám znamení doby, neustrnul jsem ve svých postojích a názorech?
- Vnímám své salesiánské povolání jako nezasloužený dar, na který odpovídám bez nároku na odměnu a rozvíjím jej?
- Jsem ve farnosti ten, který je vždy připravený konat dobro a nabídnout svou pomoc tam, kde je to potřeba?
- Co pro mě znamená církev, cítím se být církví?

Závěr:

Společně jsme se zamýšleli nad tím, kam má naše Sdružení v nás samých směřovat, pochopili jsme, že Sdružení nám pomáhá, abychom společně s ostatními členy salesiánské rodiny prohlubovali a oživovali své salesiánské povolání pro spásu duší.

Modlitba:

Pane, prostřednictvím Plánu apoštolského života nám dáváš návod, jak plně prožívat naše salesiánské povolání, kam má směřovat cesta naší víry, naše snažení a pozornost. Pomáhej nám každý den překonávat sebe sama, svou lhostejnost nebo únavu, probouzej každý den znovu naše nadšení a nasazení pro společné dobro.

Úkol na měsíc:

Pohovořme si doma s našimi blízkými o tom, v čem vidíme přínos našeho salesiánského povolání pro celou naši rodinu a naše nejbližší.

„Budou to spolupracovníci, kteří budou šířit katolického ducha.“
(Don Bosco)

Téma 2: Apoštolátní úsilí spolupracovníků – apoštolát jako náš hlavní úkol

Rozjímání nad úryvkem z Písma:

"Ne vy jste si vyvolili mě, ale já jsem vyvolil vás a ustanovil jsem vás, abyste šli a nesli ovoce a vaše ovoce aby zůstalo; a Otec vám dá, oč byste ho prosili v mém jménu." (Jan 15,16)

Modlitba:

Pane, v zástupu všech svých věrných sis vyvolil právě mě a počítáš se mnou na svém díle spásy. Povolal jsi mě do rodiny sv. Jana Boska jako salesiána spolupracovníka ke službě mládeži a lidovým vrstvám. Je to velký dar a také závazek. Prosím, provázej mě svou milostí, abych se nevzdálil tvé vůli a dokázal sloužit s radostnou tvářív všem, ke kterým mě posíláš. Amen.

Stanovy

- Čl. 7 Svědek blahoslavenství
- Čl. 8 Apoštolátní úsilí
- Čl. 9 Úkol křesťansky vychovávat
- Čl. 10 Pedagogika dobroty
- Čl. 11 Typické činnosti
- Čl. 12 Způsoby a oblasti působení

Pravidla

- Čl. 4 Oblasti působení
- Čl. 5 Díla přímo vedená Sdružením nebo členy sdružení

Usnesení provinciálního kongresu ze dne 8. 11. 2008 v oblasti apoštolátu:

Každý apoštolát zaměřený na rodinu, a to v nejširším slova smyslu, je považován za prioritní.
Za významnou výzvu současné doby je považována spolupráce se Salesiánským hnutím mládeže.

Prvním úkolem našeho apoštolátu je svědectví vlastního života. O nikom nelze říct, že „nemá žádný apoštolát“, pokud žije tak, že je jeho život hodný následování a plný dobrého příkladu.

Salesiánský apoštolát je důvod, proč jsme se stali spolupracovníky. Není nám lhostejné, co se kolem děje, nejsme nevěšmaví k bídě (dnes hlavně mravní) a ohrožení mládeže i ostatních lidí na okraji společnosti. Svůj apoštolát žijeme každým rozhodnutím konat dobro.

Přijali jsme jej jako svůj první a hlavní úkol, kterému se chceme věnovat s plným nasazením, a to po celý svůj život.

Salesiánský apoštolát je zaměřen především na mládež. Výchovnou metodou Dona Boska byl preventivní systém výchovy a pedagogika dobrot. V čem bylo jeho tajemství? Měl rád všechny, kteří mu byli svěřeni, a měl rád to, co oni, pokud to neškodilo jejich duším. Nabádal chlapce k veselosti a byl neustále s nimi. Vypadá to jednoduše... ale co to stojí vnitřních sil, ví každý zodpovědný rodič. Bez založení těchto vztahů na Bohu je každé snažení předem odsouzeno k nezdaru.

PAŽ nám přímo jmenuje ve kterých oblastech a jak s námi Bůh i církev počítá, kde můžeme přinášet dobro v salesiánském duchu. Je zdůrazněn požadavek na odbornost ve všem, co děláme, ať už v zaměstnání nebo aktivitách pro církev či společnost. Neobstojí už názor, že nezáleží, jak věci rozumíme, hlavně, že jdeme do akce srdcem. Pokud chceme být přínosem pro Sdružení, církev i společnost, musíme růst. K růstu patří i vzdělání a moudrost těch, kteří tu byli před námi. A samozřejmě modlitba. Nebojme se vzdělávat a nepřestávejme se modlit.

Témata k zamyšlení a povídání:

- Jak chci žít v postoji střídmosti? O co jsem ochoten se s druhými dělit?
- Jak rozumím pojmu „domácí církev“?
- Čím je náročný „preventivní systém“?
- Které z uvedených činností a oblastí působení jsou mi blízké?
- Jaká je moje představa o prožívání apoštolátu ve vztahu k vlastní rodině (2 extrémů: díky mé „angažovanosti“ se rodina odsouvá do pozadí nebo kromě mé vlastní rodiny mě nic nezajímá)?
- Jsem ochotný neustále hledat a podle místních potřeb reagovat na požadavky doby?

Závěr:

Abychom byli schopni být pružní a správně reagovat na to, co se od nás denně žádá, je nutné svůj apoštolát posilovat modlitbou a sdílením - doma, s přáteli, ve společenství. Musíme být ochotní dnes a denně se ptát: jsem tam, kde být mám, dělám to, co ode mě Bůh v mém salesiánském povolání žádá, neztrácím tah na bránu a pokud ano, tak proč?

Modlitba:

Pane, jsme lidé se svými limity a nedostatky. V Tvém plánu má i naše omezení místo, aby se ukázala tvá velikost. Prosíme, pomáhej nám, abychom dokázali znovu a znovu zapalovat, abychom dokázali přijmout svou nedokonalost a uměli udělat prostor tvé lásce. Amen.

Úkol na měsíc:

Promluvme si se svým partnerem o tom, jak chceme prožívat svůj apoštolát. Jestli nás spojuje nebo rozděluje, jak vidíme navzájem svoji vytíženost a společně hledejme rovnováhu mezi apoštolátem a rodinným životem.

Téma 3: Naše apoštolátní činnosti – apoštolát v rámci MS

Rozjímání nad úryvkem z Písma:

"Vy jste sůl země; jestliže však sůl pozbude chuti, čím bude osolena? K ničemu již není, než aby se vyhodila ven a lidé po ní šlapali.

Vy jste světlo světa. Nemůže zůstat skryto město ležící na hoře. A když rozsvítí lampu, nestaví ji pod nádobu, ale na svícen; a svítí všem v domě. Tak ať svítí vaše světlo před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali chválu vašemu Otci v nebesích." (Mt 5,13-16)

Modlitba:

Pane, nazval jsi nás solí a světlem světa. K čemu budeme, pokud zůstaneme ve skrytosti, oddávající se pohodlí a nezájmu? Prosíme, zapaluj v nás každý den plamínek lásky, nezištnosti a obětavosti pro dobro druhých. Pomáhej nám, ať se nebojíme svědčit o Tvé lásce každodenním životem, ať se nebojíme opustit skořáčku svého já a únavy a ať každý den prožíváme po vzoru sv. Jana Boska. Amen.

Stanovy

Čl. 21 Bratři a sestry v Donu Boskovi

Čl. 22 Spoluodpovědnost za poslání

Pravidla

Čl. 6 Rodinný duch

Čl. 7 Spoluodpovědnost za činnost

Čl. 8 Ekonomická solidarita

Místní společenství vytváří nejužší rodinné prostředí pro všechny členy Sdružení. Své místo zde mají jak nemocní, tak mladí lidé plní energie, zodpovědní i ti, kterým služba již „skončila“. Služba a úkoly jednotlivců se mohou lišit, přesto všichni tvoří jeden celek. Všichni jsou zodpovědní za stav Sdružení ve svém jedinečném úkolu.

Pravidla doplňují obecné principy konkrétními body. Naši nemocní se nesmí cítit opuštění a zapomenuti; ti, kteří prožívají jakékoliv těžkosti a krize, nesmí stát bokem a sami ve svých bolestech. Ti, kteří převzali službu na jakékoliv úrovni, musí cítit podporu a pomoc celého společenství. Jako je důležitá rovnováha toho, co dáváme a co

přijímáme v rodině, neméně důležitost této rovnováhy platí i v našem společenství.

Společenství má být nabíjecím článkem všech členů pro jejich apoštolát, ať už jej prožívají společně nebo každý jinde. Pokud by se z našich společenství vytrácel duch rodiny, nebyli bychom schopni si sdělit své hluboké vnitřní prožitky a otevřeně mluvit o prožívání našeho apoštolátu a salesiánského povolání, a tak bychom se nenápadně vzájemně vzdalovali a odcizovali.

A samozřejmě k životu ve společenství patří i společná modlitba a hluboký duchovní život.

Témata k zamyšlení a povídání:

- Jak prožívám salesiánskou rodinnost a jak k ní přispívám?
- Uznávám důležitost vzájemných kontaktů a kolik do toho vkládám sil?
- Víím, jaký je apoštolát ostatních?
- Cítím spoluzodpovědnost za apoštolát druhých, hledám možnost spolupráce na jejich apoštolátním úsilí?
- Cítím ekonomickou spoluzodpovědnost ve Sdružení?

Závěr:

To, že žijeme ve společenství, má nejen své jednoznačné klady, ale i určité těžkosti: ostatní na nás spoléhají, vidí nám až pod pokličku, mluví nám do věcí, do kterých jim nic není, nárokují si náš čas a naši energii, půjčují si naše děti na hlídání těch svých, organizují setkání nebo jinou akci v okamžiku, kdy se mi nejméně chce a kdy cítím největší únavu, chtějí mě zapojit do služby, kdy mám nejvíc jiné práce a starostí. Ale opravdu to tak je? Nejsou to všechno jen krůčky na cestě ke svatosti?

Modlitba:

Pane, zůstávej vždy uprostřed nás, provázej nás svou milostí, láskou, naplňuj nás každý den trpělivostí a ochotou sloužit a pomáhej nám vytrvat tam, kde nás posíláš. Amen.

Úkol na měsíc:

Navštivme někoho z našeho společenství v jeho rodině a povídejme si o našem apoštolátu.

„...Jeden je Pán, jedna víra, jeden křest, jeden Bůh a Otec všech...“

Téma 4. Účast spolupracovníků na životě salesiánské rodiny

Rozjímání nad úryvkem z Písma:

„Kdo sází a kdo zalévá, patří k sobě, ale každý podle vlastní práce obdrží svou odměnu. Jsme spolupracovníci na Božím díle, a vy jste Boží pole a Boží stavba.“ (1 Kor 3,8-9)

Modlitba:

Pane, ty jsi nás povolal do rodiny sv. Jana Boska. Dílo salesiánů spolupracovníků nestojí osamoceno, ale je součástí tvého plánu spásy v celé salesiánské rodině. Pomáhej nám v této rodině najít své místo, obnovovat své síly a být platnými členy svou pomocí a modlitbou. Amen.

Stanovy

Čl. 23 Účast na životě salesiánské rodiny a vztahy s jejími skupinami

Čl. 24 Služba hlavního představeného

Čl. 25 Zvláštní pouto se Společností sv. Františka Saleského a s Institutem Dcer Panny Marie Pomocnice

Čl. 26 Apoštolská služba delegátů a delegátek

Pravidla

Čl. 9 Zvláštní pouto se Společností svatého Františka Saleského a s Institutem Dcer Panny Marie Pomocnice

Čl. 10 Vztahy s dalšími skupinami salesiánské rodiny

Spolupracovnická díla většinou vznikala v napojení na díla salesiánů nebo salesiánek, na kterých se spolupracovníci podílí svým specifickým způsobem. Úkolem spolupracovníků je pomáhat vytvářet ducha vzájemné spolupráce na společném salesiánském povolání.

Na mnohých místech dnes napojení na jakékoliv dílo SDB nebo FMA chybí, místní společenství se stávají tak trochu samotnými vojáky v poli. V těchto místech, farnostech i obcích se tak stávají hlavními šířiteli salesiánského charismatu právě spolupracovníci, je zde prostor pro vznik děl spolupracovnických.

Témata k zamyšlení a povídání:

- Jak vnímáme svou příslušnost k rodině Dona Boska?
- Zajímám se o život celé salesiánské rodiny, zejména SDB a FMA?
- Není moje spolupráce s ostatními složkami salesiánské rodiny omezena jen na čerpání duchovní služby?
- Snažím se rozvinout vzájemnou spolupráci a rodinného ducha?
- Zajímám se o práci hlavního představeného?

Závěr:

Hlavní představený Pascuál Chávez při své návštěvě v Praze v květnu 2006 mimo jiné řekl toto: „Nečekejte, s čím přijdou salesiáni. Jako spolupracovníci jste plně autonomní... nejste jen spolupracovníci salesiánů, ale hlavně spolupracovníci Boží...vaše povolání je stejné, jenom jste povoláni pracovat v jiném prostředí - ve světě.“

Modlitba:

Pane, zůstávej vždy uprostřed nás, provázej nás svou milostí, láskou, naplňuj nás každý den trpělivostí a ochotou sloužit a pomáhej nám vytrvat v dobrém všude tam, kam nás posíláš. Amen.

Úkol na měsíc:

Jednotu v rámci salesiánské rodiny můžeme vytvářet také v modlitbě. Pravidelně do svých modliteb zahrňme celou salesiánskou rodinu.

„Dej mi duše, ostatní si vezmi.“

Téma 5. Salesiánský duch

Rozjímání nad úryvkem z Písma:

„Jsou rozdílná obdarování, ale tentýž Duch; rozdílné služby, ale tentýž Pán; a rozdílná působení moci, ale tentýž Bůh, který působí všechno ve všech. Každému je dán zvláštní projev Ducha ke společnému prospěchu.“ (1Kor 12, 4-7)

Modlitba:

Pane, v Donu Boskovi, zakladateli salesiánského díla, jsi dal světu dar salesiánského ducha. Ducha lásky, obětavosti, sebedarování a sebeovládání. Ducha radosti a veselí. Don Bosco vždy nabádal své chlapce: „budte veselí a nehřešte“. Pomáhej i nám, prosíme, abychom dokázali prožívat a šířit radost, která pramení v Kristu a kterou nám tento svět vzít nemůže. Amen.

Stanovy

- Čl. 13 Vzácné dědictví
- Čl. 14 Zkušenost živé víry
- Čl. 15 Apoštolská láska
- Čl. 16 Salesiánská přítomnost ve světě
- Čl. 17 Styl činnosti
- Čl. 18 Styl vztahů
- Čl. 19 Styl modlitby
- Čl. 20 Ve společenství s Pannou Marií Pomocnicí a s našimi svatými

Pravidla

- Čl. 11 Styl činnosti
- Čl. 12 Duchovní život

Když se zamyslíme nad všemi těmito konkrétními články, musíme si uvědomit jedno. PAŽ neustále zdůrazňuje, že salesiánský duch je dar. Dar světu, který se má šířit skrze nás. Často ve svém nadšení a entuziasmu zapomínáme na to, že lidské zdroje a síly jsou omezené a pokud svou snahu postavíme pouze na svém odhodlání, brzy nás toto nadšení opustí. Proto nám PAŽ neustále připomíná, že salesiánské dílo je dílo Ducha svatého a Panny Marie. Don Bosco byl člověk živé modlitby v neustálém spojení s Bohem. Z darů se radoval, těžkosti

odevzdával Pánu. S pohledem na ukřižovaného Krista začínal znovu a znovu. S důvěrou v Pannu Marii vybudoval dílo, které má sílu změnit svět. A to také prostřednictvím nás spolupracovníků.

Témata k zamýšlení a povídání:

- Pokud je jeden Duch, proč jsou v církvi různé spirituality?
- Jak bych já osobně definoval salesiánského ducha, jak se projevuje v každodenním životě?
- V čem vidím specifickou salesiánskou způsobu modlitby?
- Snažím se neustále růst ve víře a v duchovním životě, jaký je můj postoj k účasti na duchovních cvičeních, obnovách a podobných akcích Sdružení?
- V čem je pro mě vzorem Don Bosco, matka Markéta, František Saleský a ostatní salesiánští svatí?
- Je svědectví mého života radostné?

Závěr:

Nechme se znovu a znovu oslovovat Donem Boskem, který svou práci založil na modlitbě: „Dej mi duše a ostatní si vezmi“. Zaměřil se na to, aby všichni chlapi jemu svěřeni mohli znovu poznat Boží lásku a milost, čerpat z ní pro svůj život, najít znovu životní smysl a radost zakotvenou v Kristu.

Modlitba:

Pane, salesiánské charisma je postavené na prosté, ale živé modlitbě. Na důvěře v pomoc Panny Marie a na spolupráci s Duchem svatým. Pomáhej nám toto charisma šířit kolem sebe. Posiluj nás tam, kde nás ochromuje strach nebo únava, nezdary či nepochopení a naplňuj nás radostí, která pramení z tebe. Amen.

Maria, Pomocnice křesťanů, oroduj za nás.

Úkol na měsíc:

Pokusme se proměnit atmosféru v „oratoři“ naší rodiny. Buďme zde víc přítomní (nejen fyzicky, ale fakticky), najděme si čas na rozhovor s našimi nejbližšími, vypněte častěji televizi a buďme spolu. Zkusme znovu vnímat druhého, abychom nebyli pouze vedle sebe, ale skutečně spolu.

„Miluji tehdy, když přeji druhým dobro.“

Téma 6. Počáteční formace

Rozjímání nad úryvkem z Písma:

"Vždyť kdo je naše naděje, radost a vavřín chlouby před naším Pánem Ježíšem Kristem při jeho příchodu, ne-li právě vy?" (1Sol 2,19)

Modlitba:

Pane, pomáhej nám, aby naše formace ve Sdružení byla založena na pravdivosti, otevřenosti, rodinnosti, ale také náročnosti a odvaze být důslední. Prosíme Tě o pomoc, aby naše formace pokračovala tou cestou, kterou nám ukázal Don Bosco a jehož příklad se snažíme následovat. Amen.

Stanovy

Čl. 27 Vstup do Sdružení

Čl. 28 Hodnota členství

Pravidla

Čl. 13 Vstup do Sdružení

Čl. 15 Iniciativy počáteční formace

Prvním krokem k odpovědnému rozhodnutí je uvědomění si osobní svobody a zodpovědnosti přijmout závazek stát se salesiánem spolupracovníkem. Na cestě v salesiánském růstu nesmí nikdo rozhodovat za nás. My sami musíme cítit Boží volání do salesiánské rodiny a touhu žít salesiánské charisma v každodenním životě. Toto rozhodnutí je potom nutné postavit na neustálém růstu v duchovním životě a prohlubování rodinných vztahů nejen v místním společenství, ale také na dalších úrovních a s jinými složkami salesiánské rodiny.

To, že nás přitahuje salesiánský způsob života je první známka povolání, ale sama o sobě nestačí. Je třeba se neustále ptát: „V čem vidím své salesiánské povolání, jak chci prožívat svůj apoštolát? Kde vidím své místo, které jako každý člen ve Sdružení mám? Co pro mě Bůh připravil?“

Témata k zamyšlení a povídání:

- Co mě přivedlo do salesiánské rodiny a do Sdružení?
- Co považuji za nejdůležitější v mé dosavadní formaci?
- Jaký význam pro mou formaci má život ve společenství (formačním nebo místním)?
- Je pro mě obohacením setkání s aspiranty z jiných společenství (organizované provinciální radou)?
- Je součástí mé formace i snaha o salesiánský apoštolát?

Závěr:

Nesmíme zapomínat, že jaká je formace nových členů, takové bude Sdružení v budoucích letech. Sdružení nepřipravuje nové členy k tomu, aby posílilo své řady a byl zajištěn pro každé společenství pravidelný „přírůstek“. Jde především o to, aby mohlo dál pokračovat dílo, které v roce 1876 díky Donu Boskovi započalo.

Modlitba:

Díky Pane za to, že může salesiánské dílo růst. Díky za to, že je stále živé v nových členech. Pomáhej nám, abychom byli věrohodní a přitažliví, a tak svědčili o tobě. Amen.

Úkol na měsíc:

Věnujme se ostatním aspirantům i mimo vlastní setkání formačního nebo místního společenství. Pamatujme vzájemně na sebe v modlitbách, udělejme si čas na osobní setkání a prožijeme tak rodinného ducha, který je typickým znakem salesiánského charismatu.

„Hle, my jsme opustili všechno a šli jsme za tebou! Co tedy budeme mít?“

Téma 7. Trvalá formace

Rozjímání nad úryvkem z Písma:

"Nechť Pán dá bohatě růst vaší vzájemné lásce i lásce ke všem, tak jako i my vás milujeme, ať posílí vaše srdce, abyste byli bezúhonní a svatí před Bohem, naším Otcem, až přijde náš Pán Ježíš se všemi svými svatými." (1Sol 3,12-13)

Modlitba:

Pane, pomáhej nám růst v lásce a v pravdě a jít cestou svatosti, abychom byli takovými, jakými nás chceš mít ty a ved' nás tam, kde nás ty chceš mít. Amen.

Stanovy

Čl. 29 Odpovědnost za formaci a formační aktivity

Čl. 30 Věrnost přijatým závazkům

Čl. 31 Odchod ze Sdružení

Pravidla

Čl. 16 Iniciativy trvalé formace

Čl. 17 Formace k převzetí zodpovědnosti

Být salesiánem spolupracovníkem je závazek na celý život a jeho prožívání celým životem prostupuje. Rozhodnutí stát se spolupracovníkem musí být tedy zralé, svobodné a zodpovědné, musí ho učinit každý sám. Stejně tak každý sám zodpovídá za svou vlastní formaci, svůj růst po lidské i křesťanské stránce, svůj růst v odbornosti profesní i apoštolátní.

Sdružení pak nese zodpovědnost za formaci svých členů vhodným výběrem delegátů a formátorů, tedy lidí, kteří svým životem mohou svědčit o prožívaném salesiánství, o věrnosti Kristovu učení i odkazu Dona Boska.

V PAŽ se také počítá s možným odchodem ze Sdružení. Slibem naše formační snažení nekončí, ale začíná. Jako jakýkoliv stav (manželství i zasvěcený život) vyžadují neustálou námahu a snahu o růst, tak i příslušnost ke Sdružení znamená neustálou snahu o vlastní formaci a růst v povolání, v lásce i v životě ve společenství. Je třeba neustále obnovovat a korigovat svou cestu a nezústat stát v půli nebo tuto cestu vzdát.

Každá služba pro Sdružení je zároveň apoštolátem, kterému by mělo načas ustoupit i dosavadní vlastní snažení a vlastní apoštolát. Aby Sdružení nějakým způsobem pracovalo, musí být i určitým způsobem organizováno.

Témata k zamyšlení a povídání:

- Uvědomuji si osobní zodpovědnost za svou formaci, co pro svou formaci dělám?
- Mají naše formační setkání lidský i duchovní rozměr v rovnováze?
- Jaký „pokrok“ jsem udělal na své formační cestě?
- Nevyhýbám se některým formačním iniciativám?
- Jaké své schopnosti jsem v budoucnu ochoten nabídnout Sdružení pro službu animace a zodpovědnosti?

Závěr:

Proces formace je proces trvalý, tudíž nikdy nekončí. Neustále jsme povinni pracovat sami na sobě, prohlubovat lidské kvality, růst ve víře a obnovovat salesiánského ducha v našem životě. Ale pomalými krůčky tak můžeme směřovat ke svatosti.

Modlitba:

Pane, jsme jen nástroji ve tvých rukou a to nástroji často velmi nedokonalými. Přesto máš moc vytvořit z nás velké a krásné dílo. Stačí se ti jen dát k dispozici. Prosíme, pomáhej nám vytrvat, naplň nás pokojem a radostí z účasti na tvém vykupitelském díle. Amen.

Úkol na měsíc:

Najděme si více času pro modlitbu a rozjímání. Hledejme Boží vůli na naší salesiánské cestě.

„Poběžím cestou tvých přikázání, dal jsi mému srdci volnost.“
(Žalm 119, 32)

Téma 8. Význam slibu

„Smyslem a účelem slibu je vyjádření vůle prožívat křestní závazek podle Plánu apoštolského života. Don Bosco navrhoval slib jako apoštolské vyjádření salesiánského povolání ve světě.“ (Stanovy, čl. 32, § 1)

Modlitba:

Pane, dal jsi nám přikázání ne proto, abychom se cítili svázáni, ale naopak proto, abychom byli svobodní. Rozšířil jsi naše srdce, aby bylo schopno lásky. Pomáhej nám, abychom byli hodni této svobody a aby tvá láska v nás neustále rostla. Amen.

Stanovy

Čl. 32 Význam a znění slibu

Pravidla

Čl. 14 Smysl pro členství

Stanovy: čl. 32. § 2. Slib

„Klaním se Ti, Bože Otče, protože jsi dobrý a všechny miluješ.

Děkuji Ti, že jsi mě stvořil a vykoupil, že jsi mě povolal, abych se stal(a) členem(-kou) společenství Tvé církve, a že jsi mě v ní seznámil s apoštolskou rodinou Dona Boska, která pro Tebe žije ve službě mládeži a lidovým vrstvám.

Když si mě přitáhla Tvá milosrdná láska, chci Tě také já milovat konáním dobra.

Proto, když jsem dokončil(a) svou přípravu, já NN, SLIBUJI, že se budu snažit svým životem uskutečňovat evangelní plán Sdružení salesiánů spolupracovníků, to znamená:

být věrným Kristovým učedníkem v katolické církvi;

pracovat ve Tvém království zvláště pro povznesení a spásu mládeže;

prohlubovat a dosvědčovat salesiánského ducha;

spolupracovat ve společenství této rodiny na apoštolátních iniciativách místní církve.

Otče, daruj mi sílu svého Ducha,

abych dokázal(a) zachovat věrnost tomuto životnímu rozhodnutí.

Panna Maria Pomocnice, Matka církve, ať je se mnou a vede mě. Amen.“

Každý verš slibu salesiánů spolupracovníků a nakonec i celý slib jsou shrnutím toho, co to znamená být salesiánem spolupracovníkem. Neslibujeme, že budeme žít v pohodlí a pohodě, neslibujeme, že budeme vařit nejlepší kávu, aby bylo nad čím trávit volný čas s přáteli. Neslibujeme, že budeme tiší a přizpůsobiví světu. Slibujeme, že budeme „**pracovat ve Tvém království**“, to znamená, že se budeme snažit tento svět znovu přivést k Bohu a jeho hodnotám. Budoucnost světa je v mladých a mladé lidi nám Bůh skrze Dona Boska svěřil. Odvážné? Nemožné? Pro Boha není nic nemožného. Stačí, když se mu dáme k dispozici složením spolupracovnického slibu.

Témata k zamyšlení a povídání:

- Proč spolupracovnický slib - převzetí závazku před Bohem a církví?
- Který ze závazků slibu bude pro mne nejobtížnější?
- Jak si představuji svou osobní přípravu před slibem?
- Co od Sdružení očekávám, co já sám ostatním nabízím?

Závěr:

Až složíme slib, staneme se spolupracovníky. Nebudeme však v cíli, ale na startu. Na startu vytrvalostního běhu, kde se může stát, že nám dojde dech. Nadějí pro nás je, že ani tehdy nezůstaneme sami. Pokud v našem společenství bude vládnout duch rodiny a duch sounáležitosti, nemusíme se bát, že zůstaneme na trati sami a bez pomoci. V tom obrovská výhoda našeho členství ve Sdružení.

Modlitba:

Pane, jsme odhodláni prožívat hlouběji svůj křestní závazek v duchu Plánu apoštolského života Sdružení salesiánů spolupracovníků. Prosíme, pomáhej nám dokončit naši přípravu a pak věrně plnit závazky spolupracovnického slibu. Amen.

Úkol na měsíc:

Text slibu si celý měsíc necháme po ruce a hlavně na očích a každý den promeditujeme jeden verš.

„Já nevěřím, že by se nemohlo zabránit nepořádkům, když se uvedou do praxe základní normy.“ (Don Bosco)

Téma 9. Organizace Sdružení na místní úrovni

Rozjímání nad úryvkem z Písma:

Vyšli z nás, ale nebyli z nás. Kdyby byli z nás, byli by s námi zůstali. Ale nezůstali s námi, aby vyšlo najevo, že nepatří všichni k nám, kdo jsou s námi. (1Jan 2, 19)

Modlitba:

Pane, jak často se někde cítíme dobře, ale nejsme ochotni ke společnému dobru přispět. Jak často spoléháme na to, že „to udělají druzí“. Jak často se jen vezeme a máme pro to spoustu důvodů. Pro Dona Boska nebyla omluvou ani nemoc ani nepřízeň blízkých, pro maminku Markétu nebylo omluvou stáří ani únava. Pomáhej nám, prosíme, ať podle jejich vzoru zůstáváme neustále věrni svému povolání. Amen.

Stanovy

Čl. 33 Důvody organizační struktury

Čl. 34 Pružné uspořádání

Čl. 35 Vedení a animace na místní, provinciální a světové úrovni

Čl. 36 Místní úroveň

Pravidla

Čl. 18 Místní společenství a jejich koordinace na provinciální úrovni

Čl. 19 Místní rada

Čl. 20 Sborové jednání

Čl. 21 Úkoly místní rady v její službě

Čl. 22 Úkoly členů místní rady

Čl. 23 Delegáti a delegátky

Tyto články jsou svým rozsahem velmi obsáhlé, ale věnujme jim pozornost, i když si nyní říkáme, že se nás to bezprostředně netýká. Mohlo by se nám totiž někdy v budoucnu stát, že při zvolení do služby rádce nebudeme ani tušit, jaké úkoly nám vlastně byly svěřeny.

Jak pracuje místní společenství a jaké je v něm ovzduší, je často dáno právě atmosférou a prací v místní radě. Tato v první řadě zodpovídá za stav Sdružení na místní úrovni. Je zodpovědná za formaci

aspirantů i formaci trvalou, je svým způsobem zodpovědná za funkčnost společenství, věrnost salesiánskému povolání i odkazu Dona Boska. Jako každá jiná služba je i služba rádce náročná a zodpovědná, kterou nelze vykonávat bez podpory, pomoci a účasti všech členů místního společenství.

Plnoprávními členy místních rad jsou také naši delegáti a delegátky. Také jejich úkolům a úlohám věnuje PAŽ velkou pozornost, protože jsou hlavními „strážci“ salesiánského charismatu a animátory zodpovědnými za salesiánskou apoštolskou formaci.

Témata k zamyšlení a povídání:

- Jak vnímám organizační strukturu Sdružení?
- Jak vnímám rozdíl mezi službou a funkcí?
- Jsem ochotný v budoucnu nabídnout své schopnosti a síly přijetím služby rádce? Ano - proč, ne - proč?
- Netrpím falešnou skromností a tím vlastně nedůvěrou v Boží milost získat potřebné dary ke službě?
- Dejme prostor těm, kteří službu rádce, formátora nebo delegáta přijali, aby vyjádřili, co jim služba vzala a naopak dala.

Závěr:

Místní společenství je základní jednotkou celého Sdružení. Jak budou tato společenství funkční, tak bude fungovat celá provincie. Když půjdeme do důsledků, bude tak fungovat i Sdružení salesiánů spolupracovníků v celosvětové měřítku. Je tedy na každém z nás, aby vydával ze sebe to nejlepší, protože každý z nás může o sobě říct: „já jsem ten, komu Bůh řekl: pojď za mnou, zapři sám sebe a následuj mne.“

Modlitba:

Pane, pomoz nám, abychom se dokázali odpoutat od svých vlastních cílů a ambicí a byli schopni dnes a denně znovu odpovídat na tvé volání: „Zde jsem, Pane“. Panna Maria ať nám pomáhá. Amen.

Úkol na měsíc:

Do svého rozjímání zařadím myšlenku: v čem je můj přínos našemu místnímu nebo formačnímu společenství, jsem jeho plnoprávným členem?

„Láska Páně nemá hranic a nevylučuje žádného člověka, jakéhokoli věku, podmínek a víry.“ (Don Bosco)

Téma 10. Organizace Sdružení – provinciální, regionální a světová úroveň

Rozjímání nad úryvkem z Písma:

„Každému z nás byla dána milost podle míry Kristova obdarování. Proto je řečeno: „Vystoupil vzhůru, zjal nepřátele, dal dary lidem.“ Co jiného znamená ‚vystoupil‘, než že předtím sestoupil dolů na zem? Ten, který sestoupil, je tedy tentýž, který také vystoupil nade všechna nebesa, aby naplnil všechno, co jest. A toto jsou jeho dary: jedny povolal za apoštoly, jiné za proroky, jiné za zvěstovatele evangelia, jiné za pastýře a učitele, aby své vyvolené dokonale připravil k dílu služby - k budování Kristova těla.“ (Ef 4, 7-12)

Modlitba:

Pane, rozdáváš své dary podle svého uvážení k tomu, abychom sloužili. Pomáhej nám, abychom svou službu brali s vděčností a radostí, že se můžeme s tebou podílet na tvém díle spásy. Amen.

Stanovy

- Čl. 37 Provinciální úroveň
- Čl. 38 Světová úroveň
- Čl. 39 Správa majetku Sdružení

Pravidla

- Čl. 24 Organizace provincií a provinciálních rad
- Čl. 25 Úkoly provinciální rady v její službě
- Čl. 26 Úkoly členů provinciální rady
- Čl. 27 Specifické úkoly provinciální rady
- Čl. 28 Provinciální kongres
- Čl. 29 Regionální kongres
- Čl. 30 Služba hlavního představeného
- Čl. 31 Světová rada a její úkoly
- Čl. 32 Činnost Světové rady
- Čl. 33 Světový kongres
- Čl. 34 Regionální rada
- Čl. 35 Směrnice
- Čl. 36 Správa majetku Sdružení

Je dobré si uvědomit, že kromě toho, že jsme členy jednoho místního společenství, jsme též platnými členy české provincie a ta je pak součástí celosvětového Sdružení, jehož ústřední sídlo je v Římě. Naše provincie též tvoří - spolu s provinciemi Slovenska, Polska (4 provincie), Maďarska, Chorvatska, Slovinska, Ukrajiny a Ruska - region *Evropa střed a východ*. Pro větší akceschopnost a dosažení cílů Plánu apoštolského života využívá hlavní představený ke spolupráci radu na světové úrovni.

Sdružení může jako veřejná církevní právnická osoba vlastnit majetek. Jedná se o majetek církevní, jehož správě je nutné věnovat náležitou pozornost, což je úkolem hospodářů (u nás zejména na provinciální úrovni).

Stejně jako úloha rádce na místní úrovni je službou, nejinak je tomu v úloze rádce na provinciální, regionální či světové úrovni. S vyšší úrovní roste zodpovědnost a tím i pokora. Pokora před velikostí Božího díla, na kterém nás Bůh povolal spolupracovat.

Témata k zamyšlení a povídání:

Celý rok jsme prožívali s Donem Boskem a Plánem apoštolského života Sdružení salesiánů spolupracovníků. Dozvěděli jsme se mnoho nového o Sdružení, o ostatních členech našeho společenství, o sobě. Věnujme se dnes povídání o tom, co nám tento rok dal, zda se cítíme být připraveni stát se opravdovými spolupracovníky na Božím díle spásy. Zkusme též vyjádřit, v čem nás obohacují a doplňují ostatní členové našeho společenství.

Závěr:

Stanovy: čl. 41. Cesta ke svatosti

„Salesiáni spolupracovníci a salesiánky spolupracovnice si zvolili evangelní cestu naznačenou v těchto Stanovách a v Pravidlech.

Zodpovědně se rozhodují pro cestu, která vede ke svatosti.

Pán svou milostí doprovází všechny, kteří pracují v duchu hesla „da mihi animas“ pro dobro mládeže a lidových vrstev.“

Modlitba:

Pane, děkujeme ti za milost, že nás voláš do rodiny salesiánů spolupracovníků. Pomáhej nám v této milosti růst a vytrvat. Amen.

Úkol na měsíc:

Cesta ke svatosti je složena z malých krůčků.

František Saleský na otázku svého bratra, co má dělat, aby dosáhl velké dokonalosti, odpověděl: „nauč se tiše zavírat dveře!“
Najděme každý svoje dveře.

Obsah

Téma 1: Spolupracovníci v církvi a ve světě – cíle a poslání Sdružení	5
Téma 2: Apoštolátní úsilí spolupracovníků – apoštolát jako náš hlavní úkol.....	8
Téma 3: Naše apoštolátní činnosti – apoštolát v rámci MS	11
Téma 4. Účast spolupracovníků na životě salesiánské rodiny	13
Téma 5. Salesiánský duch	15
Téma 6. Počáteční formace	17
Téma 7. Trvalá formace	19
Téma 8. Význam slibu.....	21
Téma 9. Organizace Sdružení na místní úrovni	23
Téma 10. Organizace Sdružení – provinciální, regionální a světová úroveň.....	25

Určeno pro vnitřní potřebu členů Sdružení salesiánů spolupracovníků.